

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE

se primesc în biroul administrației (stradă Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani.

O școală românească.

S'a întemeiat o nouă școală românească, dar' nu pe la noi, ci acolo unde nici-când n'a fost școală cu limba românească, ci numai străină, și unde totuși s'a susținut limba și naționalitatea română, — la frații noștri din *Istria*.

Și aci șe ne oprim puțin. Să ne dăm seamă până unde răsună limba dulce și străbună — cum a zis poetul — limba românească? Până unde se întinde românescul neam al nostru?

În răsăritul Europei nici un neam dintre cele mai mici nu e așa de lătit prin mai multe țeri, ca neamul românesc. Trunchiul de frunte se află pe pământul vechei Dacii, unde a fost așezat de împăratul Traian. Aici în jurul Carpaților, în România liberă, în Ardeal, în Banat își celedalte părți ale Ungariei, apoi în Bucovina și în mai îndepărtata Basarabia de sub jug muscănesc, locuiesc Românii în o masă (grămadă) mare, numai puțin întrerupți de neamuri străine.

Altă grupă de Români destul de mare se află în Peninsula-Balcenică, în Macedonia și până în Grecia. Acești Români au fost și sunt amenințați mai cu seamă de Greci și Bulgari, dar' tăria lor națională, cu ajutorul căreia și-au păstrat naționalitatea și limba strămoșească, acum a căpătat un nou și puternic razim: *școlălele române*, de cari Românii din Macedonia au mai multe întemeiate

A treia grupă de Români sunt cei din Istria, o țerișoară în partea de mează-

zi-apus a monarhiei noastre, locuită de Slavi și Italiani. Printre aceste neamuri au trăit veacuri de-a rândul un număr oare-care de Români, cari și-au păstrat limba, cari au rămas până azi Români, ear' azi ei au căpătat o nouă putere *școală românească*.

Școala nu s'a întemeiat de privați, ci întemeierea ei s'a hotărât în dieta provincială a Istriei, la stăruința cu deosebire a Italianilor. Între ei mai cu seamă s'a luptat deputatul *Scampicchio*, care a făcut propunerea pentru întemeierea școlii, ear' în ședința din 10 August e. a ținut o frumoasă vorbire despre Românii din Istria.

Eată ce a zis între altele acest vrednic prieten al Românilor:

Românii din Istria locuiesc în două ținuturi deosebite. Cei mai numeroși sânt cei din *Istria subalpină* și locuiesc în șese sate sub *Monte Maggiore*. Ceialalti își au cuibul în satul *Jeiane* (pronunțat de ei: *Jejanu*) în *Istria muntoasă*. Eu voiu trata astăzi numai despre cei dintâi, cari ocupă teritoriul dela piciorul lui *Monte Maggiore*, cunoscuți în de comun sub numele de *Românii din Val d'Arsa*, — fiindcă sunt mai numeroși și fiindcă am avut ocaziune să-i cunosc din apropiere, să le studiez comunele, să constatez în persoană *posibilitatea de a înființa prin ei o școală română*.

Despre originea Românilor din Istria nu există notițe istorice sigure. Se poate într'altelă fără ori-ce hesitare combate părerea exprimată de *Drul Laginja* în ședința din 3 Octomvrie 1888, care fără umbră de basă, cu îndătinarea-i îndrăzneată s'a iscusit de a-i judeca, că *sunt de Dumnezeu știe ce naționalitate de dinaintea legiunilor romane de origine latină*. Deja faptul, că Românii din Istria vorbesc o limbă

comună celorlalți Români, cari locuiesc în țeri atât de depărtate, arată că ei nu sânt autochtoni, că nu se derivă din romanisarea țerii noastre. După studiile făcute în anii din urmă e clar, că Românii au venit în Istria ca coloniști din valea de jos a Dunării, în secolul al XIV-lea.

Pentru cel-ce se interesează de limba vorbită de *Românii din Istria*, trebuie să amintim înainte de toate, că cunoaștem trei dialecte deosebite române: pe cel *daco-român* vorbit în România, Transilvania, Banat și în Bucovina; pe cel *macedo-român* (rom. meridional) propriu Românilor din Macedonia, din Grecia și din Albania; și în fine pe cel *istro-român* (rom. occidental) întrebuintat în Istria subalpină în șese sate și în Istria alpină, la *Jejanu*.

Românii din *Val d'Arsa* numesc pe Dumnezeu — *Domnu*; apoi în salutare zic: *Domnu cu voi, Domnu cu tire*; spun *rugă*—a se ruga, *basserica*—biserica, *dracu, vipt, vir*—vin, *veriss*—venin, *lapte, carne, sare, pera*—pânea, *lara*—lâna, *avlatu*—aluatul, *zere*—țese, *cerne, macira*—măcina, *paste*—paște, *semira*—sămăna, *lingura, ciaptir*—piepten, *turca* de tors, *frassir*—frasin, *cadera*—căldarea, *secure, spiru*—spinul, *gaglira*—găina, *capra, bou, callu, pira*—oaia, *passere, mugliera*—muieră, *nunze*—nuntă, *sora, socru, oste*—oaste, *limba nostra* și altele.

E sigur că, precum în toate dialectele așa și în cel *istro-român* s'au amestecat elemente eterogene, înrudite, italiene — și străine, slave. Dar' atari influențe pot schimba întru-câtva curățenia limbei, nu-i pot însă nimici caracterul. Cu toate-că mai bine de cinci secolu se află Românii din Istria separați de conaționalii lor, nu au școale, nici dascăli, nici preoți, trebuie deci în toate întemplantările lor și raporturile esterne să se folosească de o limbă străină: atât e de mare totuși puterea rezistenței latinității, — că scheletul dialectului a

FOIȚA.

Măiestrele portului seliștenesc.

Faptul laudabil ce l-a luat prețuita noastră *Foia Poporului*, anume de a face cunoscuți lumii românești pe toți măiestri și neguțătorii noștri, mă îndeamnă, ca tot prin ea să fac cunoscute pe cele mai *dibace măiestre* ale *portului seliștenesc*.

O fac aceasta fiindcă acest port a devenit în urma frumșeții, fineții și bogăției de motive românești, cel mai renumit port național al nostru. E frumos cu adevărat acest port! Și sânt vrednice măiestrele lui a fi cunoscute, precum însuși portul e cunoscut și admirat în un cerc foarte larg. *Regina României* însa și și-a procurat un costum de acesta și în el s'a prezentat la cel

mai de frunte bal al Curții regale din București.

Părțile principale ale portului seliștenesc sânt: *cămașa* (iee), *pachiolul* și *crătintele*. Farmecul acestui port constă în finețe și greutate de executare a cusăturilor și țesăturilor din el: Gustul estetic în alegerea și așezarea colorilor pentru aceste e de admirat.

Între multele dibace măiestre în cusătorie în primul loc se numără țeranca *Ana Jitian*, care pentru un costum făcut Reginei României a fost premiata cu un frumos și scump dar, și a fost chemată pe mai mult timp în București spre a instrua în cusătoria motivelor românești pe costume pe chiar elevele institutului *Elena Doamna* și pe alte persoane. D-sa pregătește îi (cămeși) de 10—50 fl. cu tot materialul dela dânsa.

Primele și singurele țesătoare în Seliște a delicatului pachiol, un voal de mătăasă de o supțirime și fineță de paiangen, sânt țerancele *Ana și Pa-*

raschiva Milea. Până acum vre-o câțiva ani pachiolele Seliștenecelor se pregăteau în Sibiu de-o unică măiastră sasă, căreia mii de florini îi aduce anual aceasta măiestrie. Numai după multe greutateți și cu mari cheltuieli și cu și mai mare istețime li-au succes acestor țerance a învăța acest ram de industrie foarte artistic și rentabil. Al acestor țerance este meritul, că multele sute și mii de florini ai seliștenecelor, cari se cheltuiesc pe pachiole în fiecare an, să rămână aici în Seliște în mâni românești.

Un pachiol costă dela 5 fl. în sus; cu cât numărul firelor de aur întrețesute este mai mare, cu atât și prețul e mai mare.

O mare și dibace măiastră în ale țesătoriei este și țeranca *Ana D. Muntean* (Nuța Gheorghăi). Ea este măiastra crătintelor, ștergarelor, fețelor de perine și a fețelor de mese, a celor mai frumoase.

rămas românesc, cu asemănare bine accentuată limbii literare române. Că dialectul nu e așa de sărac în elemente proprii, o probează împrejurarea, că Românii din Val d'Arsa vorbesc și se înțeleg foarte ușor cu conaționalii lor de prin alte ținuturi ale monarhiei: ce nu le succede locuitorilor din jurul ținutului de naționalitate slavă, cari nu înțeleg în deajuns dialectele vorbite în provinciile croate și ca să se înțeleagă cu preinșii lor conaționali trebuie să vorbească italienește.

Vrednicul deputat Scampicchio spune apoi că Românii din Istria între ei și în familiile lor numai limba românească, ba băieții până la 7—8 ani nu vorbesc decât numai românește, și multe dintre femeile lor nu cunosc altă limbă.

Numărul Românilor din Istria se zice că ar fi fost în vremile mai bătrâne la 100.000. Astăzi — după cât s'a putut constata, numărul lor se urcă cam la 4—5000 suflete.

În decursul a. 1899, un Român, stud. în fil., a vrut să facă o statistică a Românilor din Val d'Arsa, numărându-i din casă în casă. Lucrarea lui a dat următoarele rezultate: Lettai 281, Gradina 256, Grobnico 224, Berdo 800, Susquevizza, Villa nova, Jessenovik 1500, la un loc 3061; între cari natural nu sunt cuprinși cei din Jeianu (Jeiane).

O populațiune de 3061 indivizi — locuitori ai unui ținut restrâns — dă un contingent pentru o școală cu mai multe clase, care apoi trebuie să fie așezată la Susquevizza, care e centrul locurilor susnumite și are numărul mai mare de locuitori.

Mă adresez acum vouă onorațiilor colegi, căci apăr cauza celei mai nobile ginți, uitată într-o regiune puțin cunoscută, abandonată, părăsită de toți; de o ginte, care își are împreună cu noi originea în gloriile Romei; pe care deci trebuie să o asociem avantajelor drepturilor noastre cetățenești.

Eu sunt sigur, că voi toți în patriotismul vostru, din sentimentul frăției, în gândul de a lucra drept, veți afla impuls sigur de a vă da votul propunerii mele. (Foarte bine, bravo).

După prea frumoasa vorbire a deputatului Scampicchio, dieta provincială hotărăște:

1. »Consiliul școlar provincial e învitat să dispună asupra celor de lipsă, ca cât mai curând să fie deschisă la Susquevizza-Frascati o școală populară cu limba de învățământ

Recomandându-le publicului pe aceste măiestre, și aducându-le laude publice pentru hărnicia lor, încheiu zicându-le și pe aceasta cale atât acestor măiestre, cât și celorlalte încă multe și harnice măiestre din Seliște: minunăția portului seliștenesc constă în chindisiturile sale naționale, ferți-vă de introducerea cusăturilor străine, numite »brodărți«, precum și de ori-și-cari alte înoiri străine, căci prin introducerea acestora portul va fi numai »bătător la ochi« și perzându-și foarte mult din farmecul său, nu numai că nu va mai fi admirat din partea tuturor în frumseța sa originală, dar' ingreunează totodată cu mari cheltuieli zădarnice pe purtătorii acestui renumit costum.

Arghir.

română și cu cea germană ca materie obligată, spre păstrarea coloniei române, ce încă trăiește acolo».

2. »Comitetul provincial e poftit să facă fără amânare practicile necesare opului».

Așa s'a întâmplat votarea deschiderii unei școale române, pe seama fraților noștri din Istria.

Bulgaria și România.

Bulgaria trebuie să bată în retragere. Rusia, în care Bulgarii aveau nădejdea, că îi va sprigini, li-a dat să înțeleagă, că în ea să nu se razime și i-a sfătuit să dea României deplină satisfacție.

Aceasta nici nu se putea altcum, după cele-ce s'au descoperit. Căci s'au aflat scrisori secrete, din cari se vede, că comitetul macedonean din Sofia hotărâse uciderea regelui Carol, care după credința lui Sarafoff, era cea mai mare pedecă în îndeplinirea planului, de-a alipi Macedonia și Dobrogea la Bulgaria.

În urma acesteia chiar și cei puțini din marea Europă civilisată, cari simpatizau cu Bulgarii, trebuie să se lapede acum de ei, ca de niște criminali de cea mai ordinară specie.

Oameni cari se ocupă cu ideea de a omorî pe Regele Carol, pe binefăcătorul lor, pe mântuitorul lor, nu simpatii merită, ci scoaterea lor din Europa, și așezarea lor prin sâlbătăcii, între animale răpitoare, ca să se sfășie reciproc.

La început nici nu se credea svonul în România; acum însă, după-ce faptul nu mai poate fi tras la îndoială, fiindcă există scrisoarea originală și autentică a șefului de bandiți Sarafoff, o indignare de nedescris a cuprins toate păturile sociale din România, dela un capăt de țeară până la celalalt.

Privitor la mârșavul complot sunt următoarele dovezi:

Sarafoff, președintele comitetului revoluționar executiv din Sofia, a scris acum câteva luni lui Marcu Bosneacoff la București următoarea scrisoare:

»Eu, presidentul Sarafoff, scriu lui Marcu Bosneacoff, ordinându-i omorîrea Regelui României».

Trifanoff a cetit această scrisoare și a mărturisit energicului jude de instrucție, dlui I. Th. Florescu, că erau în aceeași scrisoare oare-cari note esplica-

tive și anume că M. Sa Regele Carol ese la primblare fără escortă, că prin moartea Regelui se va produce în România o adevărată zăpăceală și că atunci Bulgarii vor pute năvăli în Macedonia, spre a o anexa.

Sarafoff mai spunea în scrisoare: »Regele Carol trebuie să fie mort în primăvara aceasta».

Banditul Sarafoff a venit în București toamna trecută și a descins la otelul »Unirea«. Acolo a chemat pe Trifanoff și pe Bogdanoff și după-ce i-a îndemnat să omoare pe M. Sa Regele, i-a întrebat:

»Spuneți-mi, sânteti hotărîți să-l omorîți, căci dacă nu aveți curagiul, atuncia îl voi omorî eu».

Această gravă descoprire, care înconează ultimul act al instrucției, a fost telegrafată M. S. Regelui și s'a comunicat, în același timp, dlui M. Marghiloman, ministrul afacerilor străine.

DIN LUME.

Puterile și China.

Țarul a decis să scoată trupele rusești din Peking, ca să fie posibil curții imperiale a se re'ntoarce la Peking. Aceasta e noutatea cea mai surprinzătoare, ce preocupă de două zile diplomația și presa europeană și americană. Rusia face acest pas, ca să arete Chinei, că ea-i este prietină, ear' pe celelalte puteri le-a adus în o formală incurcă. Rusia nu și-a asigurat înainte aprobarea puterilor la acest pas și de aceea aceste iau diferită atitudine față de el.

Iaponia a decis să urmeze pasul Rusiei și să se retragă trupele din Peking. Se zice, că Iaponia o face aceasta numai după-ce Rusia a promis că nu va ocupa orașul Niu-Civang și și va scoate trupele din Mancuria.

Statele-Unite asemenea se vor învoii cu aceasta, de oare-ce opinia publică americană e contra războiului în China. Franca hesitează cu răspunsul, dar' probabil că va aproba atitudinea Rusiei. Rămâne Germania și Anglia, cari sunt foarte indignate și necăjite, căci în urma acțiunii Rusiei rămân isolate și vor avè enorme pagube materiale, ear' încât pentru Germania, ea nu va

Poesii populare.

De pe Târnava-mică.

Culese de Emiliu Macavelu, inv. în Bozias.

Frunză verde, frunzulea,
Harnică-i mândruța mea
Harnică-i dracu s'o ia,
Că 'ntro lună toarce o lână
Și mănă un sac de făină
Și o jumătăt' de slănină.
Mândruța din jos de cale
'Și-a făcut iia cu zale,
Frunză verde de sălcea
Că nu 'și-o cusut-o ea,
Frunză verde de băgău
Că 'i-o cusut-o 'n Laslău,
Frunză verde de sălcuță
Și-o plătit-o cu o puicuță.

Cântă cucu 'n par de viie
Ș'acolo este o chilie
Cu mușcată și tămâie
Dragul meu acolo scrie;
Și când scrie mă mângăie,

Când cetește mă topește,
Cu cerul mă potrivește;
Cu luna, cu stelele,
Cu dragi rîndunelele,
Cu luna, cu soarele,
Cu dragi căprioarele.

Aluniș cu alune multe,
Spune la badea din curte
Pe Dumineca ce vine
Să-și gătească peana bine,
Și în loc de două flori
Pue-și ai mei ochișori;
Și în loc de două pene
Pue-și a mele sprâncene.

Gândit-am, mândră gândit
Să mă las de-al tău iubit,
Dar' inima ear' mă 'ntoarnă
Să te iubesc pân' la toamnă,
Dela toamnă încoala
Iubească-te cine-o vrea.

putè primi nici recompensă pentru uciderea lui *Ketteler*.

Cu deosebire e surprins de furie împăratul, care, după-cum anunță ziarul din Berlin, »*Wett am Montag*«, ar fi declarat, că trupele germane nu vor părăsi Peking-ul, pe care îl va ține cuprins, chiar dacă va trebui să mobilizeze întreaga oaste germană.

Amesurat știrilor mai nouă, sosite la Londra, acum se știe, că împăratul și văduva-impărăteasă se află în orașul *Singan*. De aici împăratul a dat o proclamație, în care zice, că el a lăsat în Peking trei frunțași, cari se ocârmuească în numele lui, ear' cu înțelegerile de pace a incredințat pe *Li-Hung-Ciang*.

Anectarea Transvaalului.

Lordul *Roberts* a anunțat la Londra, că în proclamația sa de Sâmbătă declară anectarea *Transvaalului la imperiul britic*. În urmare *Transvaalul* în ochii Englezilor nu mai există ca stat neatârnat, ci numai ca colonie engleză, ca și *Orangeul*.

Lupta continuă, dar' după-cum se crede în Pretoria, nu va dura mult. Aceasta atârână dela aceea, dacă Englezii vor putè pune mâna pe linia ferată, ce duce la *Delagoa*. În acest caz *Burii*, cari se luptă, vor fi siliți a se retrage în ținutul mocirlos și nesănătos dela *Bushfeldt*.

Contra politicii Impăratului.

»*Frankfurter Zeitung*« e informat că un domnitor german a scris împăratului *Wilhelm* o scrisoare, în care condamnă în termeni aspri politica împăratului, observată față de China și vorbirea cunoscută despre răsbunare. Împăratul a voit să țină în secret scrisoarea, dar' nu 'i-a succedut.

Rusia și Franța.

Țarul *Nicolae II.* a conferit presidentului *Franciei* ordul sfântului *Andrei*, însoțit de un autograf, în care accentuează *buna înțelegere între cele două state*. Țarul anunță că nu va putè cerceta esoposia, dar' zice, că el și țaravna se alătură din depărtare și din apropiere la tot ce privește Franța. Scrisoarea se încheie:

»*Luăm cu satisfacție cunoștință despre tot ceea-ce e spre gloria și binele Franciei*«.

Călătorie politică.

»*Neueste Nachrichten*« din Berlin e informat din *Kopenhaga*, că prințul *George* al Greciei, guvernorul *Cretei*, va face în curând o călătorie politică pe la curțile europene. La *Kopenhaga* prințul guvernor va sosi în luna *Octomvrie*.

Abdicare la tron.

Ziarul »*Soir*« din *Bruxella* e informat, cum afirmă, din cercuri de ale curții, că regele *Leopold* al *Belgiei* va abdica dela tron în favorul prințului *Adalbert*, după-ce acesta se va căsători.

Știrea se desminte oficial, dar' cu toate acestea se poate adevări, regele *Leopold* fiind în etate înaintată și slăbit de bătrânețe.

Anunț.

Anunțăm cu toată stima că cu 1 Septemvrie cancelaria de mijlocire (agenția comercială) s'a aranjat pe deplin în strada *Walkmühlgasse nr. 4* — Sibiu.

Rugăm deci pe on. public român a adresa tot ce privește cancelaria la adresa de sus. Folosim și ocazia aceasta, ca să spunem din nou, că ne vom da toată silința ca cu ajutorul legăturilor ce le întreținem cu diferite firme mari din țeară și din străinătate, să dăm nouă avânt comerțului și industriei române — dar' cu deosebire să răspândim *cusăturile și portul românesc*.

Credem dar' că sîntem îndreptățiti la spriginul valoros al publicului român — dat fiind că agenția noastră (cancelaria de mijlocire) nu urmărește scopuri de câștig, ci în primul rînd scopuri naționale și de progres. Dorul nostru, al celor cari conducem această cancelarie este, să împrietenim poporul cu afacerile de negoț și industrie și să câștigăm nouă isvoare de venit pe seama femeii române.

De aici se esplică și faptul, că redacția preștitei »*Foia Poporului*« a fost atât de amabilă și ni-a dat voie să lămurim în coloanele ei scopul ce-l urmărim; ba până când publicul va lua știre de cancelaria noastră, ni-a permis să ni-se adreseze scrisorile la administrația »*Foii Poporului*«.

Acum când — după Dumnezeu — sîntem trecuți peste greutățile începutului și acum când sîntem aranjați pe deplin, ne ținem de datorință a mulțumii on. redacției a »*Foii Poporului*« pentru spriginul dat, și rugând pe on. public să ne adreseze tot ce privește cancelaria de mijlocire în strada *Walkmühl nr. 4*, — semnăm

cu deosebită stimă

Pentru »*Cancelaria de mijlocire*«:

Vasile C. Osvadă.

SCRISORI.

Petrecere în Scoreiu.

Petrecerea anunțată și în »*Foia Poporului*« numărul 33, s'a ținut conform invitării, în 28 August n. a. c. Din cauză, că o parte locuitorilor nu cunoșteau scopul petrecerii, aceasta nu s'a ținut în locul anunțat, ci în birtul erarial, care a fost cât se poate de bine aranjat și decorat.

Programul s'a executat în toate punctele, spre deplina mulțumire a celor prezenți.

În cuvîntul de deschidere s'a accentuat progresul frumos, ce se face pretutindenea, nu numai pe terenul economic, ci și pe terenul social. De acest progres a fost animată și inteligența de aici, când a aranjat petrecerea aceasta.

Punctul al doilea »*Pasere nevinovată*«, executat de corul mixt, încă a reușit binisor. Punctul al treilea »*Pentru-ce am rămas flăcău bătrân*«, monolog predat de dl *I. Isaicu*, încă a reușit bine. Punctul al treilea »*Nu pot crede*«, solo executat de d-șoara *Elena Marcu*, asemenea a reușit bine și a fost aplaudată, așa că a trebuit să repeteze strofa din urmă. Tot așa au fost aplaudate și d-șoarele *Maria Georgescu*, *Ana Vasu* și *Elena Taiermaieru* pentru dueturile și solo executate, așa încât au trebuit să le repeteze.

Bine și-a executat rolul și tinărul preparand *Nicolae Vulcu* și *Ioan Mihu* în poeziile declamate, cel dintăiu declamând poezia lui *Coșbuc* »*Trei Doamne și toți trei*«, ear' al doilea »*Rugămintea din urmă*« de același autor.

Foarte bine și-a executat rolul învățătorul *Nicolae Dumitru* în monologul »*Herșcu Bocegiul*« și »*Cum se rade de pomană*«.

A și fost furtunos aplaudat.

După concert a urmat, conform programului, dansul, care s'a sfîrșit numai în ziori de ziua.

Succesul moral al petrecerii a fost deplin mulțamitor, de oare-ce a venit mult public din comunele vecine, cu deosebire tinerime, care și-a petrecut apoi foarte bine cu jocul. Succesul material încă a fost mulțamitor, de oare-ce s'a încasat 41 coroane 40 bani, cu cari s'au acoperit spesele musicanților din *Făgăraș* cu 24 coroane, invitările și ordinea de dans 8 c., esoperarea licenței dela primărie 3 c., procurarea unor lucruri neapărat de lipsă la petrecere etc. 6 c.

Suprasolviri au încurs dela dl preot *V. Vulcan* din *Oprea-Cârțișoara* 80 bani, ear' dela *I. Rechter* inv. de stat tot de acolo 20 bani, pentru cari li-se aduce și pe această cale mulțamită.

De oare-ce nu a rămas venit curat, scopul propus în invitări, »de a se procura cărți pe seama școlărilor sêraci«, de astă-dată nu s'a putut executa. Sperăm însă, că ne va succede cu altă ocaziune a-l executa și pe acela.

Scoreiu, în 4 Sept. n. 1900.

În numele comitetului aranjator

Ioan Georgescu.

În memoria lui Alexandri.

În 4 Sept. n. s'a împlinit 10 ani dela moartea poetului *Vas. Alexandri*, care nimic de nu ar fi scris afară de *oda gîntei latine*, premiată de societatea filibrigiului în *Montpellier*, încă ar merita pioasă aducere aminte din partea tuturor *Românilor*. Din prilejul acestui aniversal dl *Iosif Vulcan* consacră întreg numărul de ieri al revistei sale »*Familia*« memoriei marelui poet.

...»Stima ce-'i purtăm și conștiența datoriei ce avem față de covârșitoarea sa activitate literară, ne impun, ca în această zi solemnă să ne stingem toate celelalte sentimente și să ne ocupăm decât de dînsul, care a fost frunțașul frunțașilor noștri literari.

Pofoarele cari stimează pe oamenii lor mari, își fac un titlu la stima altor neamuri. Aprecierea bărbaților de frunte

ai ei arată gradul de cultură a unei națiuni. Eată pentru-ce vedem la toate neamurile fruntașe cultul oamenilor mari ai lor.

A spune, că ce rol a avut Alexandri în marea operă a renașterii noastre culturale, este de prisos. Figura lui o întâlnim la toate actele mari ale țării sale, luptând totdeauna în frunte pentru libertate, unire și progres.

El a fost bărbatul trimis de providență, care a scos la lumină din popor frumusețile graiului românesc și a vârsat astfel o nouă lumină în poesia noastră națională, dându-i în același timp un farmec necunoscut până atunci; el a fost cel-ce a creat lirei române o nouă direcție, isvorită din popor, care ni-a prezentat produsele sale, neașe ca fond și atrăgătoare ca formă, deschizându-le toate ușile și făcându-le cunoscute în toate straturile societății românești; el a fost cel-ce a pus temelia teatrului românesc, lucrând zece de ani neobosit, scriind o serie de piese originale și imitate, compunând astfel un repertoriu de care se servesc mult și astăzi teatrele și societățile noastre de diletanți...

Ori-care din aceste trei mari acțiuni singură este de ajuns spre a întemeia vecinicia numelui său; cu atât mai profund trebuie să fie deci devotamentul nostru, știind că dînsul a întrunit în persoana sa toate trele.

La aniversarea morții sale, totdeauna se-î învârm dar' memoria, cetindu-î scrierile și inspirându-ne de înaltele sentimente ce ele conțin.

Să facem aceasta îndeosebi acum, când se împlinesc zece ani dela pierderea lui, ca să arătăm că memoria lui este încă tot viuă între noi, că stima noastră n'a scăzut de loc, că numele lui va fi vecinic impresorat de un cult nestins în românimea întreagă.

Bărbați și femei, bătrâni și tineri, luați în ziua aceea în mână scrierile lui Alexandri, cetiți-le cu evlavie cum se cetește evanghelia și cetindu-le vă închinați memoriei lui!

Cetiți-le și veți învăța din ele dragostea de țară și de neam, iubirea limbii, dorul inimii, farmecile vieții, frumusețile naturii, entuziasmul ideilor înalte, sfîntenia idealismului, îndemnul de jertfă, cultul umanismului, adorarea libertății și tot ce a frământat mintea unui mare poet, unui neam întreg, timp de peste jumătate de veac, căci activitatea lui literară a cuprins toată cugetarea românească, lira lui a cântat tot ce a simțit Românul... zice dl Vulcan în articolul »A zecea aniversare a morții lui Alexandri«. Pe lângă acest articol mai sînt: »Scrisorile lui Alexandri către Iosif Vulcan«, »Imn către soare«, »Hora dela Sinaia«, »Cireșile« (horă), »Inscripție pe ușa Curții de Argeș« și »Teara«, toate de Alexandri (după manuscriptul autorului), »Scrierile lui Alexandri«, de I. Bianu, raportul prezentat de dl Vulcan Academiei-Române în sesiunea din 1895 asupra studiului critic al lui N. Petrașcu despre operele lui Alexandri, »Moartea lui Alexandri«, »Mormântul lui Alexandri și Academia-Română«. O pagină încadrată în negru are portretul poetului.

Anuarul I. al Reuniunii sodalilor români din Sibiu.

— Publicat de comitetul Reuniunii. —

Întemeiată la 1867, Reuniunea sodalilor români din Sibiu a înaintat mereu pe calea progresului, ajungînd în anii din urmă a fi un factor însemnat în viața clasei medie a societății românești din Sibiu. Grație zelului conducătorilor ei și spriginului dat din partea bărbaților dornici de înaintarea clasei meseriașilor noștri, această reuniune

s'a consolidat și întărit într'atâta, încât a putut să se prezinte publicului mare cu o frumoasă expoziție industrială, în 1892, bine apreciată chiar și de străini. De atunci, îmbărbătată de succesul primei încercări, ea a muncit și a dat înainte tot mai mult, pregătindu-se pentru o nouă expoziție, care — îndată ce partea financiară va fi asigurată — se va aranja cât mai curînd.

Prima Reuniune de acest fel la Românii ardeleni, e bine să fie cunoscută în cercuri cât mai largi și cunoscute să-î fie greutățile cu cari în lungul șir de ani a avut de luptat, succesele obținute și alte momente din viața ei. Serviciul acesta îl face publicului românesc *anuarul* apărut acum, care pe 130 pagini 8° mare cuprinde: repriviri asupra istoricului înființării Reuniunii, scrise de asesorul consistorial Nicolae Cristea, »un cuvînt la aniversarea de zece ani a Reuniunii«, discursul rostit la deschiderea expoziției din 1892 și cel rostit la închidere, raportul juriului expoziției, darea de seamă despre expoziție, despre sărbătorile jubileare din 1892, raportul comitetului asupra lucrărilor Reuniunii în timpul dela 1894 până acum, raport despre fondurile Reuniunii, înființate aproape toate așa zicînd din cruceri, despre ședințele literare ale Reuniunii, conspect despre membri, ordinari și ajutători, etc. și ceea-ce dă un deosebit interes acestui anuar, cinci portrete foarte frumos reușite, reprezentînd pe primul fost patron al Reuniunii, Marele arhieru *Andrieu br. de Șaguna*, pe nașul steagului și membru onorar episcopul *Nicolae Popea*, pe fostul președinte și întemeietor al Reuniunii asesorul consistorial *Nicolae Cristea*, acum președinte de onoare al Reuniunii, pe *Antoniu Bechnitz*, primul care a pus temelia unei fundațiuni pentru meseriași și pe un vechiu și binemeritat membru și fost vicepreședinte al Reuniunii, tipograful *Nicolae Simtion*. Toate aceste portrete sînt însoțite de biografia persoanelor ce represintă. Cât pentru prezentarea esterioră a anuarului, tipografia »Tribunei« și »Foi Poporului« poate fi mîndră de lucrul prestat.

Anuarul costă 1 cor. 20 bani, cu porto postal 1 cor. 40 bani.

Tipograful Nicolae Simtion.

— Vezi ilustrația. —

Am spus de alte-ori, și o repetăm, că punem mare preț pe munca cinstită, căci aceasta e singură, care face pe om să ajungă la vază și bunăstare între semenii săi. Și apoi e și mai frumos când un bărbat, pe lângă munca cinstită de toate zilele, pentru susținerea familiei, are zelul de a lucra pentru binele și înaintarea de obște în însoțiri și pe alte terene.

În nrul de azi dăm portretul unui astfel de bărbat, al unui muncitor cinstit din breasla măiestrilor noștri, al măiestrului tipograf *Nicolae Simtion* din Sibiu. Atît portretul, cît și biografia, ce urmează aci, o scoatem din *Anuarul I. al Reuniunii sodalilor români din Sibiu*, care a eșit zilele acestea în tipar.

Eată ce se scrie în acest anuar despre dl Simtion:

Nicolae Simtion, s'a născut în Sibiu, suburbiul-de-jos (Poarta Ocnii) la 10 Maiu n. 1836, din părinți economi de religiunea gr.-or. A cercetat întăiu școala poporală română din parochia de acolo trecînd apoi la școala elementară catolică din Sibiu. Neavînd părinții lui mijloacele necesare și cam greu fiind pe acele timpuri de a cerceta școala mai

departe, la îndemnul părinților de a îmbrățișa o meserie, s'a decis a se dedica tipografiei și așa în 1852 a intrat învățacel în tipografia diecesană, de curînd înființată de fericitul *Andrei Baron de Șaguna*, pe atunci episcop al diecesei transilvane, unde după terminul preșcris de 4 ani de învățatură, s'a eliberat de sodal în Decemvrie 1856. A lucrat în aceeași tipografie ca sodal până la 1857, când apoi s'a strămutat în tipografia lui Teodor Steinhausen, condiționînd aci până la 1859. În acest an a intrat ca tipăritor în litografia lui W. Krabs, unde a stat un an de zile. La 1860 a intrat în tipografia, pe atunci încă mică, a lui Iosif Drotleff sen., angajat fiind ca tipăritor cu teascu de mână, nefiind pe atunci lățite pe aici mașinile de acum de tipărit, și acolo se află și astăzi, ca conducător de mașină. În 1884 personalul tipografiei Drotleff a sărbătorit prin un splendid banchet iubileul de 24 ani dela aflarea lui în acea tipografie, luînd parte la acel banchet totii tipografii din Sibiu, și când Nicolae Simtion a fost distins din partea principalului său cu diferite cadouri.

Mult a contribuit la înființarea Reuniunii sodalilor români în 1867, unde s'a înscris ca membru ordinar, și după constituirea definitivă a fost ales cassar, care post 'l-a purtat până la 1870, când apoi a fost ales vicepreședinte, figurînd în acel oficiu până la 1897, când retrăgîndu-se deodată cu stim. domn președinte N. Cristea, a fost proclamat ca primul membru onorar pe viață al Reuniunii.

În acest lung șir de ani, ca vicepreședinte, întimpînd tinăra Reuniune multe greutăți, de multe-ori, împreună cu dl președinte, erau siliți la jertfe mari pentru susținerea ei. La 1869 a contribuit dela sine cu 100 fl. la cumpărarea bilardului, care se află și astăzi în Reuniune, și apoi alte multe jertfe, de care, ar trebui mult spațiu, ca să mai facem amintire aici. Însă și membrii Reuniunii, după putință, erau recunoscători. Așa în 1877, la ziua onomastică, a fost surprins din partea lor cu un cadou: un inel de aur, în semn de recunoștință.

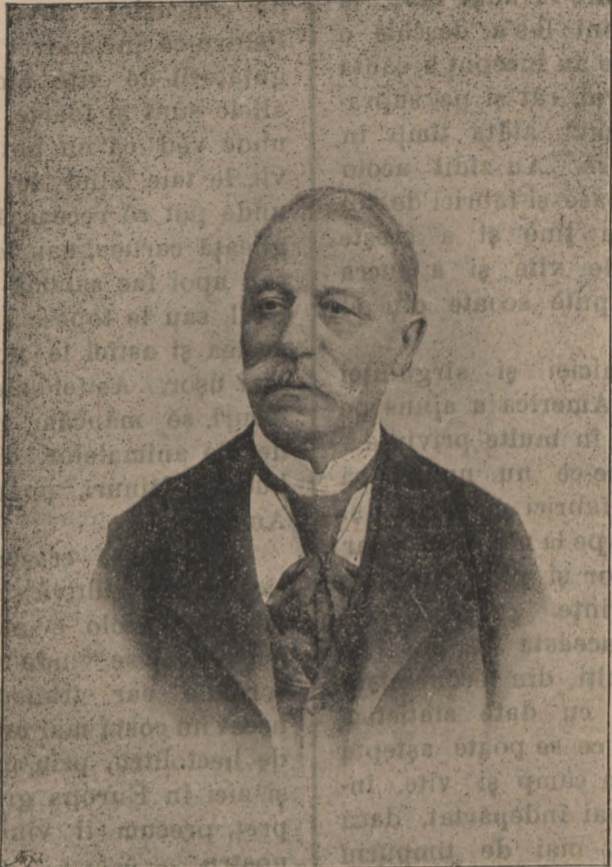
La 1871 a fost între înființătorii institutului de credit și economi »Albina« din Sibiu. În 1881 a fost ales membru suplent în comitetul aranjator al expoziției naționale române, aranjată de »Asociațiune«, alergînd mult și încurajînd pe meseriași din loc și împrejurime a espune obiectele lor la expoziție. În anii 1886—1888 a fost membru în comitetul parochial din parochia Sibiu-cetate, în 1892 membru în juriul expoziției aranjate de Reuniunea sodalilor români, la a cărei bună reușită încă a contribuit foarte mult.

La 1895 a alergat mult pentru înființarea însoțirii de credit sistem Raiffeisen și a Consumului, din partea membrilor Reuniunii, la care după înființare a fost ales membru în direcțiune.

E membru în comitet la mai multe societăți de binefacere din loc, cum e: »Reuniunea pentru ajutorarea de Crăciun a copiilor săraci fără deosebire de confesiune« și a »Reuniunii tipografilor« cu același scop, etc.

Astăzi, cu toată etatea de 64 ani, muncește în numita tipografie pentru agonisirea pânei de toate zilele pentru el și doi copii ai lui (un băiat și o fetiță) minori rămași orfani de mamă, răposată la 1893. N. Simtion nu între-lasă însă nici o ocaziune de a nu însufleși și îndemna pe ori-care meseriaș la spriginul Reuniunii sodalilor români, aflînd deosebit mîngăiere și considerînd ca o răsplătă pentru multele-î jertfe, când poate numai bine auzi despre Reuniune și membri ei.

Meseriași și neguțetorii noștri.

Nicolae Simțion.

Meseriași.

În Saschiz.

Din Saschiz am făcut cunoscuți mai mulți meseriași de-ai noștri, între cari și pe măiestrul tîmplar Nicolae Fleșer.

Dinsul ne scrie acum, că în atelierul seu se pregătesc lucruri pentru împodobirea sfintelor noastre biserici.

Atragem luarea aminte a frunțașilor noștri bisericești asupra acestui lucru, rugându-i să-și procure cele de lipsă pentru înfrumșetarea casei lui D-zeu, dela dl Fleșer și să nu îmbogățească cu bani românești măiestri străini, după-ce și ai noștri știu face lucruri tot așa de bune și frumoase.

Eată ce ne scrie dl Fleșer:

Mai jos subscrisul pregătesc în atelierul meu pe lângă lucrurile de măsurit, și următoarele: pregătesc anume lucruri pentru împodobirea sfintei noastre biserici: icoane în ulei, lucrute pe pânză sau pe lemn, cruci zugrăvite, sfeșnice sculptute, aurite, chivote, iconostase, amvoane etc. Desemnuri pe hârtie după fotografie în mărime naturală, lucrute cu tuș. Dovadă e fruntarul de altar, lucrat de mine, care se află astăzi spre orientare la Esceleța Sa Metropolitul în Sibiu, unde se vede lucrarea mea de tîmplărie, sculptură, pictură ș. a. Adresa mea este:

Nicolae Fleșer, tîmplar în Saschiz, u. p. Héjasfalva (Sászkézd).

În Turda.

Din Turda ne scrie corespondentul nostru, că acolo între alții se află un măiestru rotar bun, cu numele Silviu Bologa. El face caré, căruțe, trăsuri și alte lucruri de rotărit, trainice și cu prețuri moderate.

Corespondentul se plînge, că măiestrii români din Turda sînt foarte slab spriginiți din partea Românilor.

Facem luători aminte pe Români din Turda și jur, să se lase de uritul și păcătosul obicei de a sprigini tot numai pe străini, cât timp avem vrednici măiestri de-ai noștri, ear' pe corespondent îl rugăm a ne comunica numele tuturor măiestrilor și comercianților din Turda și jur.

În Călnic.

În Călnic (ung. Kelnek) se află doi măiestri zidari și bîrdași, cu numele George Bona și Ioan Munteanu, cari ne scriu următoarele:

Noi pentru Români dela sate putem lucra case, șuri și alte clădiri economice etc. Noi lucrăm zidirea și bîrdașitul cu temei. La noi sînt și alți zidari români, cari învață acum.

Comercianți.

În Folia.

Sînt neguțetor din 1 Martie 1891 în Folia (comit. Timiș). Am o boltă cu toate cele trebuincioase pentru comuna noastră, precum speșerie, galanterie, pânzături, bumbacuri de urzală, opinci de tot felul, slănină, șoncă din măcelăria mea, miere de stup dela stupii mei, curată, făină etc. Grâu și cucuruz pot vinde în mare, adecă cu vagonul. Am și licență de trafică, de beuturi de țimbre și cambii. În comuna noastră mai sînt 4 boltași, 2 Jidani și 2 Nemți.

Ioan Venmeșanu, comerciant.

În Băița.

În Băița, lângă Deva, se află neguțetoria română a dlui Ioan Săcărean, care — cum ne scrie corespondentul — și-a deschis bolta aici de vre-o 8 ani. Dinsul și-a zidit în Băița locuință și boltă acomodată, în care ține tot felul de mărfuri, are licență de beuturi, trafică, vînzare de sare și magazin de praf etc. făcînd pe an o învîrtire de 12—15 mii de florini.

În Bogolfin.

În Bogolfin este un neguțetor român cu numele Ghiță Drăgicescu, avînd în boltă toate cele de lipsă pentru oamenii dela sate.

Trebuințe de-ale meseriașilor și comercianților noștri.

În atelierul meu de tîmplărie (măsar) primesc un învățacel român, dintr'o familie cinstită, care băiat să știe scrie și ceti. Asemenea capătă numai decăt lucru la mine o calfă, om cinstit și care știe bine lucra meseria.

N. Moisin, tîmplar în Seliște (comit. Sibiu).

La subscrisa firmă este lipsa pentru prăvălia de diferite mărfuri din Mercurea (cott. Sibiu) de o calfă, român, care se vorbească pe lângă limba română și cea germană și maghiară. Doritorii să se adreseze la subscrișii:

Frații Floaș & Comp. în Mercurea (ungurește Szerdahely, comitatul Sibiu).

Neguțul și meseriile la noi.

— Serisori cu păreri și aprecieri. —

Dați băieții la meserii și comerț.

Din prilejul începutului anului școlar, vrednica foaie «Unirea» din Blaj, publică în nrul seu dela 18 August c. la loc de frunte un articol, în care îndeamnă pe părinți a-și da copii la școală, dar' a aplica pe unii și la meserii și negoț, ca să se poată face și la noi clasa de mijloc, care e la început.

Eată ce se zice între altele în acest articol:

Avem elemente din ce, avem teren unde, singur numai voința, să nu ne lipsească. Clasa aceasta nu pretinde dela noi afară de sprigin material și moral nimic, dar' ea însăși pentru neamul român e chestie de esistență. De aceea nu putem fi mulțumiți cu încercările sporadice ce se fac ici-colo în acest sens. Spre a ne vedea puși pe calea cea bună lipsă cere, ca întreagă societatea română și mai ales inteligența noastră, nimic să nu cruțe îndemnând, sfătuind, ajutorând moral și materialmente, tinerimea noastră și pe părinți și premergând însăși cu exemple, ca în masse să fie îmbrățișate, meseriile și comerțul.

Responsabili sînt apoi inaintea lui Dumnezeu și a națiunii române toți aceia, cari până acum și de aci înainte vor fi puși să se îngrijească a da acestei tinere clase o bună direcție — preoți, cateheți, privați — nu cumva în valorile perzării să se precipiteze, după-cum cu durere vedem că până acum în multe locuri s'a întemplat — înstrăinându-se meseriași și comercianți noștri de biserica, limba și legea noastră.

Acțiunea aceasta să fie de așa, cât unul fiecare să se simtă fericit dacă poate ceva contribui și ajuta la resolvirea, cât mai favorabilă a ei.

De altă parte vedem, — de altfel cu mare mulțumire și mîngăiere sufletească — cum școalele medii române și străine pe de a întregul, se împopulează din an în an mai

bine cu tineri români, dintre cari unii se luptă cu extremă miserie, dar' nu se lasă. N'am avè de ce să ne temem, constatând acest lucru, dacă în proporție cu numărul acestora, am afla tineri români aplicați și la măiestrie și la comerț, dar' nu aflăm. Tinerii noștri la meserii și la comerț nu se aplică în număr nici suficient. Vina este a părinților mai întâiu. Ne fiind în poziție de a cunoaște mersul lucrurilor în general, în cele mai multe cazuri nici nu se lasă a fi capacitați și povățuiți de oameni cunoscători și binevoitori, ba se cred chiar nedreptățiți, când sunt îndemnați a-și da fiii la meserii. Așa ei merg înainte spesând și risipind pe la școli averea cu tineri, cari nu fac nici o ispravă. Mă dispensez a demonstra cu fapte imense rătăcire și — sărăcire — ce urmează de aci. Da! se meargă la școli și se învețe cei buni dar' cei mediocri și slăbuți se facă un lucru de o mie de ori mai potrivit pentru ei să învețe măiestrii și comerț. Prin aceasta vor cruța averea și fericirea părinților lor și-și vor întemeia ei înșiși mai de grabă și mai temeinică fericire. Avem până acum destui domni, destui aspiranți la posturi plătit bine, ear' paralele noastre și a le domnilor și a le plugarilor trec în punga străinilor și a dușmanilor noștri.

Să nu predem curagiul. Ce nu s'a făcut până acum, să facem de aci înainte — lăsând deoparte prejudeții și considerațiuni, și umăr la umăr să punem, și cu sfatul, dar' mai vârtos cu fapta, să dăm directivă sănătoasă creșterii și aplicării tinerimei noastre. Să înființăm ajutoare pentru îndemnul acestei clase, să ne interesăm de tineretul așezat la măiestrie și prăvălii cu gingășenie părintească, — prin ce vom asigura dragostea lor pentru neamul român, ear' noi numai așa ne vom scăpa de răspunderea ce avem față de viitorul națiunii române.

Deci, părinți, iubiți alegeți pe fii voștri cei esemplari, și îi dați la școli, ear' pe cei buni, mijlocii și codași, dați-i la măiestrie și la comerț. Prin aceasta părinții se îngrădesc de primejdia unor amare de ocepțiuni, ce de regulă vin la urmă, și de altă parte, aplicând pe fii voștri la locul potrivit, pe lângă că-i faceți fericiți pe ei, prin fapta voastră spriginiți înaintarea neamului nostru și desrobirea lui economică.

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbișoniu.

II. Rogoz.

(Urmare).

Badea Pătruț, cu mâna sub barbă și cu cotul pe masă, sta adâncit în cugete, dar' pe lângă aceasta mai asculta și la vorbele din casă.

În urmă văzând că acelea nu due la ținta dorită, adecă Florica totuși nu înțelege ceea-ce vor să înțeleagă, zise:

— Acuma casa e grijită, Florica e îmbrăcată, poate ori-și-cine să între în casa noastră.

— Zău, pot să vină chiar și pețitori — îl întrerupse lelea Firuța.

— Nu trebuie luată în glumă, căci nu putem ști veni-vor ori ba? — zise badea Pătruț.

— La cine? — întrebă Florica făcând față serioasă.

— La fetele cele mari — răspuse în grabă lelea Firuța.

PARTEA ECONOMICĂ.

Concurența americană.

De odată cu descoperirea Americii prin Cristofor Columb, la anul 1492, la o parte din Europeeni li-s'a deschis o nouă patrie, în care au început a căuta comori atât înlăuntrul, cât și pe suprafața pământului, zăcută atâta timp în nelucrare și nerodire. Au zidit acolo orașe mari și frumoase și fabrici de tot felul. Au început a ține și a crește turme numeroase de vite și a lucra pământul, pentru a pute scoate din el tot felul de bucate.

În urma hărniciei și sîrguinței Europeenilor noștri, America a ajuns pe bătrâna Europă, ba în multe privințe a și întrecut-o, deoarece ce nu numai că acolo sînt orase și fabrici mai mari și mai frumoase, de cât pe la noi, dar' chiar și cu creșterea vitelor și plugăritul ne întrec în multe privințe.

Împrejurarea aceasta a pus pe gânduri pe mai mulți din economiștii noștri învățați, cari cu date statistice sigure au arătat, la ce se poate aștepta economia noastră de câmp și vite, într'un viitor nu tocmai îndepărtat, dacă nu se vor lua cât mai de timpuriu unele măsuri pentru ocrotirea producătorilor noastre față de cele americane.

Astfel după datele statistice Franca în anul 1894 a importat 1,541,284 capete de vite cornute grase pentru tăiat, în preț de aproape 48 milioane franci, cu toate că s'au plătit ca vamă de import 10 franci la suta de kilograme. Ca să se poată scăpa de aceasta concurență, guvernul a intenționat ridicarea vamei de import dela 10 la 30 franci de maza metrică. Numai oi s'au importat în decursul anului numit aproape la 2 milioane de capete, reprezentând o valoare de 15 milioane de franci.

Importul tuturor vitelor americane în Franca, în decursul anilor 1893, 1894, și 1895 a ajuns la suma de 100 milioane de franci, cari au trecut în punga crescătorilor de vite și a neguțătorilor americani. Și dacă bogata și înțeleapta

Franca se teme așa de tare de concurența americană, cum nu se vor teme oare țările mai sărace, cum este și a noastră bunăoară?

Chiar și Anglia, unde nu se ia nici un fel de vamă pentru import, a început a se teme în timpul din urmă de concurența prea mare americană. Pentru-că în adevăr crescătorii și neguțătorii de vite americani, pe lângă altele sînt și foarte practici. Ei adecă, unde vèd că nu pot importa animalele vii, le taie, apoi le așează în corăbii unde pot să recească aerul până-ce îngheață carnea, sau le sărează și afumă, sau apoi fac salamă și cârnați de tot felul, sau le topesc și fac unsoare din acelea și astfel le pot transporta apoi mai ușor. Astfel am ajuns pe multe locuri să mâncăm nu numai produse de ale animalelor, ci chiar și anumite bucate, făinuri, poame și legume din America.

Pe lângă creșterea vitelor, Americanii mai cultivă și cereale multe. Astfel grăul acolo e atât de eștin, încât hectolitrul se vinde numai cu câte 4—6 coroane, ear' transportul pe mare și uscat nu costă mai mult ca 3—4 coroane de hectolitr, prin urmare ei pot vinde și aici în Europa grăul lor cu același preț, precum îl vindem și noi pe al nostru.

Afară de acestea s'a constatat, că grăul american este mai bun și mai greu decât al nostru. Împrejurarea aceasta vine de acolo, că Americanii lucră mai bine decât noi, apoi pământul încă nu e așa stors și slăbit, ca al nostru. După un hectolitr sêmănat, acolo se recoltează câte 10 la treerat, pe când la noi și în pământurile cele mai vestite de grău, abia se recoltează dela 6—8 hectolitre.

Americanii nu cheltuiesc nici cu lucrul câmpului atâta ca noi, de oare-ce ei folosesc la acela tot felul de mașini spornice, cari înlocuiesc într'un mod vedit brațele omului și puterea vitelor. Mașini de acestea s'au mai importat acum și la noi. Una dintre acestea este și mașina pentru secerat și legatul snopilor, cu care se poate lucra foarte ușor și cu spor.

Cu toate acestea Americanii încă își fac ei între ei concurența. Astfel repu-

— Dar' apoi la noi pentru cine să vină? — întrebă de nou Florica.

— La tine, căci și tu ești fată mare.

Florica auzind aceste cuvinte se rușină și-și plecă capul la pământ.

— Drept are mumă-ta, — continuă badea Pătruț, — acum așa e vremea, că fetele cari sînt mai de ceva treabă nu trebuie să aștepte până li-se încrețește pielea pe obrazi, ci se mărită mai de tinere. Altmintrea nici tu nu ești așa de tinără, căci ești doar' de 16 ani.

— Cam așa — îl întrerupse lelea Firuța — fetele când sînt cătuși de puțin ridicate, trebuie să se gate să-și aștepte norocul, ear' dacă norocul vine, nu trebuie lăsat din mână.

— Mie au mi-a venit încă norocul — zise Florica ridicându-și privirea dela pământ.

— Încă până acum nu ți-a venit, — continuă mamă-sa — dar' nu e de parte. S'a imbiat un fecior frumos, harnic, cuminte, din neam bun, din oameni

aleși, avuți și mai câte poți spune despre un om de treabă; acela voiește să te ceară. Pentru tine ar fi un noroc mare, ear' pentru noi o bucurie. Știi cine?

— De unde să știu?

— Todor al crâșnicului.

— Todor? — întrebă Florica plină de mirare.

— Da! — răspuseră amândoi părinții.

— Dacă e așa — zise Florica cu ochii plini de lacrimi, apoi iertați-mă să vă spun rupt ales, că mie nu-mi trebuie odată cu capul. Vi-am fost totdeauna ascultătoare, dar' asta n'o pot s'o fac. Mai bine moarte, decât Todor.

Nu mai putu zice nimic biata Florică, o podidiseră lacrimile, dar' mirare că a putut zice și ce a zis, se vedea că vorbia din inimă, căci și-a adunat toate puterile.

— Și cum poți răspunde așa Florică, — zise badea Pătruț — de ce să nu voești pe Todor, doar' e bogat și din neam bun.

Republica argentină din America de mează-zi, o țerișoară de 3,055.507 chlm. □ cu aproape 2 milioane de locuitori, a început a face în timpul din urmă concurență însemnată grânelor din America de mează-noapte.

Numita republică producea în anul 1887 numai cam 2 milioane de măști metrice de grâu, pe când în anul 1893 producțiunea ei aproape s'a îndoit. Cultura grâului se face acolo pe niște șesuri foarte estinse, cari sânt arate cu pluguri mânăte de puterea aburilor, ear' pe timp de secetă sânt udate cu apa riu-urilor Paraguay și Paraua. În toată republica argentină se lucră cu 25 de mii pluguri mânăte cu aburi.

Față de această concurență americană, care amenință de a inunda toate piețele europene, guvernele celor mai multe țeri dela noi au început a ridica taxele vamale atât pe bucate, cât și pe celelalte produse americane. Împrejurarea aceasta sigur că va îndemna și pe Americani, ca să ne răspundă tot cu aceleași tacse, pe produsele și manufacturile noastre.

Cum am zis și mai sus, Americanii sânt economi și neguțători foarte practici. Ei nu se prea abat dela planul lor în calea de jumătate. Ca dovadă despre aceasta ne poate servi și împrejurarea, că în anul 1894 capitala Angliei a scăzut prețul cărnii de vite importată din America.

Văzând aceasta neguțătorii Americani, au lăsat Anglia, și au început importul cărnii în Franca, Italia și Germania. Anglia a început se simtă curând lipsă cărnii de vită și astfel a fost silită să ridice din nou prețul cărnii în favorul producătorilor și neguțătorilor americani. În modul acesta se știu ei ajuta, fără a suferi daună în întreprinderile lor.

Concurența americană, mai curând sau mai târziu, va avè oare-care înriurintă și asupra economiei noastre de câmp și vite, și anume: ne va sili și pe noi, ca să producem tot mai mult, mai bun și mai efin.

Ioan Georgescu.

SFATURI.

Un mijloc pentru pustiirea omidelor.

Din toate părțile primim știri, că în anul acesta omidele fac pagube mari prin grădini și mai ales prin curechiște (locuri plantate cu curechiu, sau varză). Pre lângă sfatul publicat în numărul trecut, recomandăm și următoarea procedură:

Să se presăreze pe plante cenușe, în pătură groasă binișor, apoi să stropească cu apă. Aceasta să se facă tot la două zile, până când vom băga de seamă, că omidele s'au pustiit de pe acolo. Să se facă însă numai dimineața și seara într'avecernie, când razele soarelui mai bat încă asupra plantelor. Preste zi numai când timpul e pregătit de ploaie.

Preste tot cenușa e de mare preț pentru grădinărit; e bună ca mijloc pentru pustiirea omidelor și altor insecte, cum și ca amestec în gunoiu și pentru a pregăti pământ bun la cultivarea florilor.

Vin de prune.

Profesorul Dr. Nessler recomandă următoarea procedură la fabricarea vinului de prune: Din prunele destinate pentru facerea vinului, mai întâiu se scot simburii, apoi se zdrobește puțin miezul și tot la 100 chilograme de prune se mai adaog câte 100 chlg. de apă și 24 chlg. de zahăr. Prunele se așează apoi într'o bute acoperită, unde se amestecă de câte trei-ori pe zi. Dacă ferberea nu începe în timp de 24 oare, atunci se adaogă în prune 50 grame drojdii de bere proaspătă. Cu cât sânt prunele mai coapte și mai dulci, cu atât se poate obține un vin mai bun. Dacă voim să facem un vin și mai tare, atunci băgăm câte 30 sau chiar 36 chlg. de zahăr. Se susține, că vinul de prune are un miros și gust tare plăcut. De aceea n'ar strica, dacă și economii nostri mai cu stare, ar face câte o încercare cu pregătirea aceluia, fie și într'o măsură mai mică.

Știri economice.

Dela camera comercială din Brașov se face cunoscut, că ministrul de finanțe a emis mai multe ordinațiuni cu privire la impozitele de vamă pentru baryt, oleu de ricinus, galbin și verde, în butoaie, și cu privire la modificarea listei alfabetice tarifale referitoare la articli de cojocărie, lingerie și brânzărie.

Dela aceeași cameră se face cunoscut, că ministerul comun de războiu a scris concurs de furnisare de articole de îmbrăcăminte și ajustare; direcția căilor ferate: pentru furnisare de sticlărie, cărbuni de lemn, și articoli de îmbrăcăminte pentru personalul căilor ferate.

Despre toate aceste se pot lua informațiuni detaiate în biroul camerei.

Roada. Asupra roadei din vara aceasta au intrat rapoarte la ministerul de agricultură al Ungariei până în 20 August c. Eată după acest raport starea sămănăturilor:

Grânele și alte spicoase au dat roadă îndestulitoare; imblătitul acum se sfirșește.

Cucuruzul în urma ploilor ce au căzut, s'au îmbunătățit este nădejde de bună roadă.

Legumele în grădini și varza, sau înviorat frumos în urma ploilor. Roadă lor făgăduiește să fie mulțumitoare. Prin multe părți ale Ardealului omidele au făcut la varză mari stricăciuni; astfel varza pe aici se va scumpi.

Inul și cânepa sânt în stare bună.

Otăvurile au prins putere de ploi.

Viilor le-au priit ploile din urmă. Strugurii sau desvoltat frumos. Fiind nădejde de roadă bună.

Poame vor fi puține. Pentru poamele de toamnă timpul se arată priincios.

„Reuniune română de înmormântare în Brașov”. Gazeta Transilvaniei scrie: După-cum sântem informați, d-nii Vasile Stefea, Iosif Maximilian, Dr. V. Saftu și C. Aiser, ca reprezentanți ai comitetelor parohiale din Brașov-Scheiu de pe Tocile, din Brașov-Cetate și din Brașovul-vechiu au ținut săptemâna tre-

— Pentru-că nu-i dat dela D-zeu să se am vre-o atragere cătră el, nu 'mie drag și nu-l pot suferi; toate se pot sili, numai dragoste curată nu se poate unde nu-i dată să fie.

La auzul acestui răspuns declarat și plin de curaj, atât badea Pătruț cât și lelea Firuța înlemniră. Da! căci nu erau dedați cu asemenea răspunsuri dela Florica, tocmai dela Florica cea ascultătoare. Văzură ei că ea era pregătită de mult să dea un asemenea răspuns.

— Dar' spune-mi drept, Florica mamii — zise lelea Firuța după-ce bărbatul-seu egi afară la semnul făcut, de ce să nu poți avè drag pe Todor? Vezi, sântem numai noi amândouă și Dumnezeu aici în casă. Vezi tu bine că e om de treabă, om harnic, om avut și din neam ales aici în satul nostru.

— Să fie cât de om ales, harnic și de treabă, mie de bărbat nu-mi trebuie și pace bună.

— Apoi dacă vine să te pețască?

— Se va duce cum a venit, cum s'a dus și astă-toamnă dela nimișoanea Clara din satul vecin, pe care încă a pețit-o.

— Dar' totuși, care să fie anume pricina, că nu-ți cade la inimă Todor? Spune-mi fără sfială, spune tot, că doar' nu te silim noi să mergi după el, dacă are scăderi pe cari noi nu le știm până acum.

— Scăderi are, de bună seamă are, căci nu de geaba nu-mi poate fi drag de el. Eată scăderea cea mai mare: s'a urit cu gura și cine se urește cu gura nici nu-i vrednic să-l îndrăgostești. D-ta nu știi ce face cu fetele când sântem undeva. Ne cotește și ne lovește — el zice că în glumă — apoi se laudă cu avuția lui ca-și-când el ar fi căzut din cer. Mie nu-mi trebuie nici bogăția, dar' nici nu doresc hărnicia lui. Cu voia mea nu mă mărit după el, dar' nici cu sila nu, căci dacă d-voastră mă siliți, mai curând ajung nevasta mormântului,

decât a lui Todor al crâșnicului. Asta e vorbă scurtă, dar' e și ca o sută.

— Atunci nici nu te silim — răspuse badea Pătruț, care atunci intră în casă, de bună-seamă dela ușă ascultase toate vorbele — numai te-am cercat, căci doriaș să știm, dacă ne va zice ceva de tine să știm în ce chip să-i răspundem. — Vă mulțumesc că-mi faceți pe voie — răspuse Florica — ștergându-și lacrimile cu măneca cămeșii și făcând o față veselă.

Într'acestea timpul trecu bine, se apropia seara, veni clipita mult așteptată și dorită de Florica, timpul mergerii la isvor.

Gândia în sine Florica: Acum sânt îmbrăcată frumos, ca în zi de sărbătoare, de ar da Dumnezeu să mă întâlnesc cu Linu la isvor, să se mire de asta.

Inima îi bătea tare, un presemn i se arăta că astăzi va vedè pe Linu.

Luă ulcioarele, plecă, dar' nu grăbi cu umplutul. (Va urma).

cută o ședință în privința înființării aici în Brașov, a unei »Reuniuni române de înmormântare« după felul, cum sînt cele de curînd înființate în Sibiiu, Orăștie etc. — În zilele aceste se vor pune la dispoziția comitetelor parohiale »liste de subscriere« și se va împărți un apel către parochieni, pe care o să-l publicăm și noi în numărul de Duminecă.

„După comasare“, povește practice despre întocmirea gospodăriei în o moșie comasată, de Isidor Blaga, preot în Lancrăm, lucrare tipărită în »Bunul Econom«, a apărut în broșură deosebită, ea aștiași număr din »Biblioteca Bunului Econom«. Se capătă la noi cu prețul de 20 cr. exemplarul și 3 cr. de porto.

Predică

rostită de părintele *Florian Rusan*, administratorul tractului protopresbiterial gr.-or. al Albeilulie, cu prilejul sfințirii noivelor case parohiale din Alba-Iulia—Maieri.

Dacă vei ave credință cât un grăunte de mustariu, vei zice muntelui acestuia mută-te de aci și se va muta. — Mateiu cap. 14 v. 22.

Suitu-m'am iubiților creștini pe acest amvon, ca să vă vestesc bucurie, pentru că de mare bucurie sîntem cuprinși noi credincoșii acestei sfinte biserici în ziua de astăzi, în care prăsnim rezultatul muncii noastre cinstite ce am îndeplinit pentru promovarea binelui și înaintarea acestei parohii.

Dar' de unde-mi voi începe cuvîntul meu în aceasta zi sfîntă? să încep cu laudă și mulțămite ce datorim bunului Dumnezeu, pentru ajutorul de care ni-a învrednicit ori să vă aduc laudă și mulțumită vouă iubiților mei parochieni, pentru zelul cu care ați conlucrat la înaintarea acestei parohii? Face-voi și una și alta, și așa înainte de toate ție-ți aduc laudă și mulțumită milostive Doamne, pentru-că ne-ai povățuit pe căile cele bune plăcute Sfinției Tale, pentru-că ni-ai încălzit inima, ca să cunoaștem și cunoscînd să facem cele ce servesc spre înaintarea acestei sfinte biserici, menită a lucra la fericirea vremelnică și vecnică a membrilor ei.

Lăudămu-te și te mărim deci azi toți Sfinte Doamne, și lăudându-te strigăm și vom striga totdeauna »Mare ești Doamne și minunate sînt lucrurile tale, și nici un cuvînt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale«.

După lauda și mulțumita ce datorim bunului Dumnezeu vă aduc laudă și mulțumită Vouă iubiților mei parochieni, pentru jertfele cu cari ați conlucrat la înaintarea acestei sfinte biserici, asigurându-ne pentru toți timpii, ca mai cu succes să se lucre într'însa la fericirea voastră a fiilor și fiii fiilor vostri din neam în neam.

Strămoșii vostri prin ridicarea acestui sfînt și măreț lăcaș dumnezeesc, au pus temelie acestei parohii, și judecînd din prezent pentru trecut, trebuie să recunoaștem că mult au trebuit să alerge, să lucre, să ostenească și să jertfească acei creștini, până ce au ridicat această sfîntă casă lui Dumnezeu, pentru-că

au fost grele referințele vieții Români, lor, precum în toți timpii așa și în timpul acela. Dar' au avut credință și prin credință toate le-au biruit. Dar' Dumnezeu, care cercetează inimile și ispitește rărunchii, trimise cercare și acestei parohii. Stînd această parohie 7 ani de zile cu un paroch neputincios și bolnav, ajuns la totală miserie, bolnav trupește și sufletește, fără graiu și auz, o adevărată sarcină nu numai pentru sine ci și pentru parohie, poporul, care începuse a-și perde speranța în îmbunătățirea sortii acestei parohii, a început a se risipi pentru-că zis este că ba te-vei păstorul și se va risipi turma. Și bătut de soarte a fost păstorul, și risipitu-s'a turma sa.

În vie memorie ne este tuturor starea tristă în care s'a aflat această parohie, așa, că se vorbea chiar de descompunerea ei.

Această tristă împrejurare însă n'a fost altceva, decât cercarea credinței voastre, iubiților mei parochieni și fiindcă credința nu v'a părăsit, ați biruit, s'a adevărit și întru voi zisa sfintei scripturi, că »dacă vei ave credință cât un grăunte de mustariu, vei zice muntelui acestuia mută-te și se va muta«.

Cînd trebuința era mai mare, ales am fost eu nevrednicul robul lui Dumnezeu, ca venind în mijlocul vostru capelan lângă neputinciosul paroch, venind ca preot tînăr, să-mi pun slabele mele puteri sufletești și trupești în serviciul cauzei sfintei noastre biserici, ca să conlucrăm cu frățescă dragoste la ridicarea acestei parohii la nivelul ce-i compete.

Ca preot tînăr, însuflețit prin profesorii mei de teologie, pusu-m'am pe lucru și sîmînat-am sîmînta sfîntă și bună a sfintei evanghelii, care căzînd pe pămîntul roditor al inimilor voastre, a crescut și a adus roadele, la care privind, inimile noastre saltă de bucurie și fericire, și prin cari am cîștigat stima tuturor oamenilor cari doresc înaintarea așezămîntelor noastre culturale și înaintarea neamului nostru românesc. Prima noastră nisuință a fost, ca să reparăm, ornăm și adoptăm această sfîntă casă cu toate cele de lipsă, ca și prin esterior să corîspundă sfintei sale chemări, pornind din zisa »uită-te la un popor cum se roagă lui Dumnezeu și vei ști gradul lui de cultură« și cînd am terminat cu asta, sîrbat-am iubileul de 100 ani al existenței acestei sfinte biserici, cu demnitătea cuvenită, și imediat ne sosește ca un dar Dumnezeesc cassarea cimiteriilor vechi prin care împrejurare ajuns-am și noi în rîndul celorlalte parohii, că vai! dureros era maicii și tatălui și întristător fiilor și rudeniilor cînd își vedeau pe iubiții lor reșoși că-i înmormîntează în apă, că nouă și numai nouă dintre toate parochiile din acest oraș, ni-a lipsit chiar și mîngăierea de a ave un loc corîspunzător pentru îngroparea morților.

Constat și acum cu multă bucurie, că și atunci la înființarea cimiterului celui nou ați fost la înălțimea chemării voastre, jertfind peste așteptare, cu dragă inimă, ca să putem face ceea-ce trebuia să facem.

Terminînd cu aceasta, grija noastră a luat altă direcțiune, direcțiunea de a

crea o soarte mai fericită parochului, care este și trebuie să fie sufletul parohiei, și rezultatul e îmbucurător, căci prin ajutorul lui Dumnezeu am ajuns la o însemnată îmbunătățire prin ridicarea caselor parohiale, a căror sfințire se va îndeplini astăzi; căci de aci încolo parochul își are cel puțin locuința sa, are unde să-și plece capul seu.

Astfel am lucrat noi împreună timp de 12 ani. Astfel m'am însuflețit eu prin voi și voi prin mine, iubiților mei parochieni. Cu multă bucurie și satisfacție sufletească îmi aduc aminte de modul cum ne îmbărbătam unii pe alții la muncă și jertfire. Baciule Simion par'că numai asta să o mai ved făcută. Rîspunsul: da numai asta și apoi ne apucăm de alta. Baciule Culiță, să mai putem numai asta să o facem; — rîspunsul — o facem și asta și ne apucăm de alta. Dle Furdui, oare asta putem să o facem? Cum să nu o putem face? O facem și asta și ne apucăm și de alta.

Baciule Sirb Nicolae, dle Murășan, m'am socotit să facem și asta. Facem părinte și asta și ne apucăm și de alta. Dar' ar trebui să mă provoc la toți membrii acestei mici turme binecuvîntată de Dumnezeu, pentru-că toți și cei bogăți și cei săraci ați lucrat, obosit și jertfit, pentru-ca să ajungem la rezultatele aceste îmbucurătoare, pe care le vedem astăzi. Așa că a ajuns proverbial între noi zisa: Acum numai asta să o mai facem, apoi ne apucăm de alta.

Astfel ne am însuflețit noi unii prin alții în trecut și astfel să ne însuflețim și în viitor, și Dumnezeu ne va ajuta, ca tot înainte să mergem spre calea progresului. Și precum astăzi ne bucurăm cînd vedem cum a alergat tot ce avem noi mai bun în acest oraș, ca să se bucure și să prăsnuiască astăzi împreună cu noi, astfel ne vom bucura totdeauna de câte-ori le vom atrage atențiunea asupra noastră prin faptele noastre nobile și frumoase.

Și acum Preaștimaților domni și doamne, și iubiților frați, permiteți-mi să-mi împlinesc o datorință și față de voi pentru-că ați ostenit astăzi aci la noi, ca să vă bucurați împreună cu noi și prin prezența voastră să contribuiți la aprecierea lucrărilor și la îmbărbătarea noastră. Bunul Dumnezeu să vă facă părtași de asemenea bucurii de care sînt cuprinși credincoșii acestei sfinte biserici în ziua de astăzi, că nu poate fi mai mare bucurie pentru un om decît atunci cînd vede rezultate dela cari atîrnă înaintarea neamului, națiunii din care face parte.

Apoi eară către tine mă îndrept, milostive Doamne, și te rog să iei sub scutul tîu cel sfînt națiunea noastră, poporul românesc, atît de mult cercat în trecut. Luminează-i mințea, încăzește-i inima spre biserică și școală, prin care s'au ridicat toate popoarele cele mari la cultură, bunăstare, mîrire și nume în lume, și ridică națiunea română la mărirea ce-i compete, și pururea să fie numele tîu cel sfînt lăudat și binecuvîntat de poporul românesc. Amin.

RÎS.

Ungurul înțelept.

Un căraș Ungur de pe pustă a dus pe plată un finanț la Seghedin. După ce a ajuns în oraș, finanțul l-a oprit dinaintea unei case mari și a dispărut în lăuntru, fără ca să se mai reîntoarcă. Ungurul îl așteptă mai multă vreme cu răbdare. În sfârșit văzând că finanțul nu se mai ivește, se căiește la un domn, care trecea pe acolo.

— Ei dragul meu — îi zise acesta — finanțul de sigur te-a înșelat, căci curtea asta mai are o eșire în altă uliță, va fi dispărut pe acolo și d-ta nu îți mai vezi banii.

— Teremtette — răspuse cărașul fluierând a pagubă — dacă ștam, că nu-mi plătește, îi ceream cu doi zloți mai mult decât cum ne-am tocmit.

POSTA REDACȚIUNII.

Abonentului 1337 în Toplița-rom.

Ai număr vechiu la foaie, și așa nu știm cine ești. Te rog comunică-ți numele, ca să-ți putem trimite ce ai comandat.

Dlui Adam M. în Rachitova. Foaia abonentului Adam Stan se espedează regulat. Nu poate fi altă pedecă decât numai la posta din Oravița. Căutați acolo.

Abonentului 4956-b. La biserică nu se poate căsători a doua-oară, numai dacă va fi despărțită și la biserică, ca până aci. — La o căsătorie nouă, tot cu acel bărbat, la biserică nu mai trebuie să se cunune, nefiind despărțită. — Spesele trebuie să le plătească cel-ce e osândit de judecătorie. În ori-ce cas țineți la biserică, căci fără de aceea nu este binecuvântarea lui Dumnezeu.

Pentru redacție și editură responsabil: **Vasile C. Osvadă.**
Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: **Iosif Marschall.**

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui
Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și mușchilor corpului omenesc.

Prețul:
1/2 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu marca de mai sus se capătă în toate farmaciile și drogueriile.
[32] 4—15

8 medalii de aur.
19 medalii de argint

Kwizda.
Fluidul turiștilor

Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:
1/2 flacon cor. 1.20.

Deposit principal:
Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.

Marca de text, eticheta și em balagiul scutite prin lege.

Marca de text, eticheta și embalagiul scutite prin lege.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de romane și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela
Librăria
W. Kraft.

A apărut!

Magazin de fabrică

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. **Sibiu.** Strada Cisnădiei nr. 3.
(Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectueșo imediat, pe lângă rambursă sau trimitere antiopativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientșos.

Nr. 1.
Orologiu de argint remon-toir, pentru dame; 30 mm. diametru, cu capac de argint, calitate bună fl. 6.75, cu cerc de aur fl. 7.50, de oțel negru oxidat fl. 6.50.

Nr. 2.
Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, cu capac duplu, toc guiloșat ori gravat, 3 capace de argint, 5 rubine, sorte tari, I. fină »Uraniawerk« 15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3.
Orologiu cilindru-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu placă de cifre în email albă ori colorată cu toartă ovală, arătător de secunde, construcție bună solidă, fl. 6.75.

Nr. 4.
Orologiu cil.-rem. de argint, 48 mm. diametru, cu capac duplu, în toc gravat frumos, sorte tari, I. fabricat fin fl. 8.75.

Nr. 5.
Orologiu anker-remon. de argint, 50 mm. diametru, capac duplu, 3 capace de argint, 15 rubine, cu cerc de aur, fabricat fin, din sorte mai tari fl. 11.50, cu construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6.
Orologiu de dame, rem., de aur de 14 carate, 30 mm. diametru, capac duplu, I. calitate, guiloșat ori gravat fl. 25.—, în toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7.
Orologiu cilindru-remt. de argint nou, 48 mm. diametru, luciu ori gravat, în formă ovală, arătător de secunde, cu placă de cifre albă, emailată, I. calitate, fl. 4.50, cu capac duplu fl. 5.80. Lanțuri de nickel cu compas ori cheia 30, 40, 50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

Marce postale din toate țerile în plată.

[44] 41—52

Licitatie.

Se dau în arândă pe trei sau șese ani casele bisericești gr.-cat. din Călvaser (Hidegviz) u. p. Nagy-Selyk, cari sânt construite pentru birt, prăvălie etc. situată în mijlocul comunei. Comuna e curat românească cu peste 200 familii.

Licitatiunea se va ține în 10 Septembrie st. n. 1900.

Doritorii să se adreseze la

Oficiul parochial
din Călvaser.

[309] 2-2

Un băiat

din familie bună se primește numai decât ca **învățăcel** în prăvălia (băcănă) dlui

Daniil Radivojevits,

comerțiant în Bozovioiu.

Băiatul va avea cost și cuartir gratis.

[24] 1-1

Portretul

lui

Dr. Grigoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia”, soc. pe acțiuni.

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA”

|| întemeiată la anul 1868 ||
în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii).

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de foc și exploziune

edificii de orice fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestimente și rufe, cară și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

asupra vieții omului:

în toate combinațiunile conform tabelor sale foarte variate: ca asigurări simple pe cazul de moarte, asigurări mixte cu termen, asigurări de copii, de zestre, rente vi-gere, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări populare fără ce-cetare medicală (sistem german).

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1,400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe pupilare.

Active cu finea anului 1899: **2 milioane 185 mii coroane.**

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:

64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieții:

9 milioane coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

2.825.645 cor. 62 bani pentru daune de foc și 2.498.042 cor. 10 bani capitale asigurate pe viață,
total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agendele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

[48] 5-15

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Fabrică de casse.

Suș scrișul îmi iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din-afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panterate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru biserică și comune casse după înțelegere cu plățire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumină Atycelen.

Gustav Moess,
fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăclii-mare Nr. 8.

[8] 41-

